

**Institucijski projekti Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2021.-2026.**

Naziv projekta
Nauk izabranih crkvenih otaca u suvremenom kontekstu
Strateško područje; naslov teme¹
SP: 2. strateško područje: Čovjek kao povijesno biće u društvu, kulturi, politici i crkvenom nauku od ranog kršćanstva do danas NT: Čimbenici čovjekove dobrobiti u nauku crkvenih otaca (1. do 8./9. st.)
Voditelji projekta
izv. prof. dr. sc. Andrea Filić, doc. dr. sc. Vanda Kraft Soić
Suradnici
Izv. prof. dr. sc. Anto Barišić Izv. prof. dr. sc. Božidar Mrakovčić Izv. prof. dr. sc. Silvija Migles Doc. dr. sc. Davor Šimunec Doc. dr. sc. Danijel Patafta Doc. dr. sc. Ana Begić Dr. sc. Ivan Pleše Karlo Šimek, mag. theol. i mag. psych. Vanjski suradnici: Prof. dr. sc. Ivan Bodrožić, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu Prof. dr. sc. Bazyli Degórski, Pontificia Facoltà Teologica Teresianum, Rim Prof. dr. sc. Luciana Mirri, Facoltà Teologica dell'Emilia-Romagna, Bologna
Trajanje projekta
2021. – 2026.
Ukupan iznos troškova projekta Izvor financiranja (SuZg, KBF, NDS, HBK, Provincija...)
Izvori financiranja:

¹ Vidi *Strateški program znanstvenih istraživanja 2021. – 2026.*, 5. poglavlje, str. 49-92.

- *Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu* (temeljno financiranje znanstvene i umjetničke djelatnosti, potpora izdavačkoj djelatnosti, troškovi putovanja i smještaja za sudjelovanje za znanstvenim skupovima)
- *Kršćanska sadašnjost* (djelomično financiranje izdavačke djelatnosti)
- potpora Ministarstva znanosti i obrazovanja za izdavanje znanstvenih knjiga
- donacije

Sažetak (metodologija istraživanja; ciljevi; očekivani rezultati)

Metodologija istraživanja

Istraživanje je sastavni dio 2. strateškog područja KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, „Čovjek kao povijesno biće u društvu, kulturi, politici i crkvenom nauku od ranog kršćanstva do danas“, teme „Čimbenici čovjekove dobrobiti u nauku crkvenih otaca (1. do 8./9. st.)“. Istraživanje se također nadovezuje na već više godina (od 2018. godine na dalje) provedena istraživanja u okviru kratkoročnoga temeljnog financiranja znanstvene i umjetničke djelatnosti KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, pod temom „Religiozni, duhovni, moralni, socijalni i medicinski čimbenici čovjekove dobrobiti u misli izabranih crkvenih otaca IV. i V. stoljeća – holistički pristup kao paradigma za bolju kvalitetu ljudskog života“. Nositelj istraživanja je Katedra povijesti kršćanske literature i kršćanskog nauka KBF-a u Zagrebu. Članovi katedre svojim se znanstvenim radom, sudjelovanjima na znanstvenim simpozijima i suradnjom s kolegama s drugih akademskih institucija na osobit način uključuju u suvremena teološka gibanja vezana za patrističku tematiku u kontekstu današnjeg vremena. Dio svojeg djelovanja usmjeruju i popularizaciji nauka crkvenih otaca u širim vjerničkim krugovima, ali i izvan njih. Zajedno s kolegama s drugih katedri KBF-a Sveučilišta u Zagrebu (Katedra crkvene povijesti, Katedra dogmatske teologije, Katedra socijalnog nauka Crkve, Katedra filozofije, Katedra Svetog pisma Starog zavjeta) promiču suradnju različitih teoloških disciplina. Osobita pažnja posvećuje se uključivanju studenata preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskog studija KBF-a Sveučilišta u Zagrebu u aktivnu pripremu i sudjelovanje u okruglom stolu koji se, u obliku znanstvene rasprave, jednom godišnje organizira u suradnji s predstavnicima gore navedenih katedri. Rezultatima znanstvenih istraživanja redovito se obogaćuju kolegiji koje članovi Katedre povijesti kršćanske literature i kršćanskog nauka izvode na prijediplomskim, diplomskim i poslijediplomskom studiju. U istraživanju se rabe ove znanstvene metode: povijesna, kritičko-analitička, metoda komparacije, kompilacije i interpretacije te kritičko-sintetička metoda.

Ciljevi istraživanja

- Znanstveno proučavanje tekstova crkvenih otaca, s osobitim naglaskom na njihovu nauku o čovjekovoj dobrobiti, nauku koji proizlazi iz njihove cjelokupne teologije, nadasve trinitarne teologije, kristologije, soteriologije i teološke antropologije.
- Aktualizacija nauka crkvenih otaca u suvremenom kontekstu.
- Razvijanje interdisciplinarnog iščitavanja nauka crkvenih otaca u suradnji s kolegama s drugih katedri KBF-a Sveučilišta u Zagrebu i drugih znanstvenih institucija u Hrvatskoj i inozemstvu.
- Predlaganje praktičnih smjernica za podizanje kvalitete života današnjeg čovjeka, polazeći od nauka izabranih crkvenih otaca.
- Diseminacija rezultata znanstvenih istraživanja (znanstveni simpoziji, znanstveni radovi).

- Popularizacija rezultata znanstvenih istraživanja (mediji).
- Uključivanje studenata u raspravu, za koju se zajedno s profesorima unaprijed pripremaju, o izabranim teološkim temama iz otačke literature koje suvremenom čovjeku mogu biti putokaz za razvijanje vlastite osobe, odnosa s drugima i s Bogom (okrugli stolovi).
- Unaprjeđenje prijediplomskih, diplomskih i poslijediplomskog studija.
- Doprinos vidljivosti KBF-a Sveučilišta u Zagrebu i njegovoj društvenoj vidljivosti.

Očekivani rezultati

- Sudjelovanja, s izlaganjem, na međunarodnim znanstvenim simpozijima.
- Pisanje znanstvenih radova (članaka, knjiga)
- Uređivanje znanstvenog zbornika radova.
- Pisanje tekstova za popularizaciju nauka crkvenih otaca.
- Organizacija okruglih stolova sa studentima i kolegama s drugih katedri KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

Ključne riječi

Crkveni oci, suvremeni čovjek, teološka antropologija, kvaliteta života, soteriologija, sv. Hilarion, sv. Jeronim, sv. Irenej, sv. Hilarije iz Poitiersa.

Ostvareni rezultati

• urednička knjiga:

-Ivan BODROŽIĆ – Vanda KRAFT SOIĆ (ur.), *Sveti Hilarion u kontekstu svoga vremena*, Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa „Sveti Ilar u kontekstu svoga vremena“, Mlini (Dubrovnik), 19. – 20. listopada 2017. – *Sant’Ilarione nel contesto del suo tempo*, Atti del convegno scientifico internazionale “Sant’Ilarione – nel contesto del suo tempo”, Mlini (Dubrovnik), 19 – 20 ottobre 2017, Zagreb, 2023.

• znanstveni članci:

-Anto BARIŠIĆ, Odnos svetog Hilariona prema teološkim raspravama svoga vremena u kontekstu političko-društvenih i crkvenih promjena – L’atteggiamento di sant’Ilarione verso le discussioni teologiche del suo tempo nel contesto dei cambiamenti politico-sociali ed ecclesiali, u: Ivan BODROŽIĆ – Vanda KRAFT SOIĆ (ur.), *Sveti Hilarion u kontekstu svoga vremena...*, Zagreb, 2023., 27-45 (hrvatski), 273-293 (talijanski).

-Andrea FILIĆ, Hilarion između bijega od ljudi i zauzimanja za njih – Ilarione tra fuga dalla gente e il prendersi cura di loro, u: Ivan BODROŽIĆ – Vanda KRAFT SOIĆ (ur.), *Sveti Hilarion u kontekstu svoga vremena...*, Zagreb, 2023., 47-69 (hrvatski), 295-320 (talijanski).

-Vanda KRAFT SOIĆ, Samoća i *stabilitas* kao elementi askeze u spisu *Vita Hilarionis* sv. Jeronima – Solitudine e *stabilitas* come gli elementi dell’ascesi nello scritto *Vita Hilarionis* di san Girolamo, u: Ivan BODROŽIĆ – Vanda KRAFT SOIĆ (ur.), *Sveti Hilarion u kontekstu svoga vremena...*, Zagreb, 2023., 71-102 (hrvatski), 321-354 (talijanski).

-Ivan BODROŽIĆ, Hilarion kao učenik i sluga Kristov. Jeronimov kristološki zaokret u svjetlu lika sv. Hilariona – Ilarione come discepolo e servo di Cristo. La svolta cristologica di san Girolamo alla luce della persona di sant’Ilarione, u: Ivan BODROŽIĆ – Vanda KRAFT SOIĆ (ur.), *Sveti Hilarion u kontekstu svoga vremena...*, Zagreb, 2023., 103-117 (hrvatski), 355-371 (talijanski).

-Basyli DEGÓRSKI, Retoričke figure u epilogu djela *Vita S. Hilarionis* i epilozima drugih dviju Jeronimovih *Vitae patrum* – Le figure retoriche nell’epilogo della *Vita S. Hilarionis* e delle due altre

Vitae patrum geronimiane, u: Ivan BODROŽIĆ – Vanda KRAFT SOIĆ (ur.), *Sveti Hilarion u kontekstu svoga vremena...*, Zagreb, 2023., 183-194 (hrvatski), 439-451 (talijanski).

-Vanda KRAFT SOIĆ, Sveti Jeronim o prijateljstvu. Smjernice Jeronimovih poslanica s obzirom na njegov ideal prijateljstva, u: *Bogoslovska smotra*, 92 (2022.) 1, 115-136.

· autorska knjiga:

- Andrea FILIĆ, *Sant'Ilarione, „nudo e armato in Cristo“*. *Concordanze bibliche della Vita S. Hilarionis di san Girolamo*, Facoltà di Teologia Cattolica dell'Università di Zagabria, Zagreb, 2022., 274 str., elektroničko izdanje, u: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:222:287974> (ISBN: 978-953-6420-39-1).

· izlaganje na simpoziju:

-Andrea FILIĆ, „The Discourse on Salvation in the Theology of Saint Irenaeus – Possible Starting Points for Contemporary Reflections on Salvation“, 45th International Symposium of Philosophy and Theology Professores Salvation in the Contemporary Context, Trakošćan, 13. – 15. travnja 2023.